

elu

Ühe kooli lõpp

FOTOD TAAVI ARUS

Möödunud reedel pakkisid Tuudi algkooli õpetajad viimaseid asju, sest 151 aasta vanune kool pandi kinni. Mis saab lastest ja koolitöötajatest edasi?

Maris Sander

maris.sander@ekspress.ee

Tuudis paistab 29. juunil päike ja pilved moodustavad üksikuid suuri vatitupse. Kohe Virtsu tee ääres seisvas koolimajas toimetavad **Inga Rennit**, **Evi Kuusk**, **Mai Tšekenjuk** ja **Heli Mets**. Kõigile on see viimane tööpäev. Nende süda on raske, aga midagi pole enam teha. Peab minema.

Seda kooli on "kinni pandud" juba

seitse aastat, kuid lõplik otsus tuli varakevadel. Sügisel oleks kooli läinud 9 last, selle käigus hoidmiseks oleks vaja olnud 12.

Ja alles möödunud aastal pandi CO₂ rahade eest majale ligi 32 000 eurot maksnud maasoojusküte...

"Meie kool on Lihula vallas ainus kool, mis vastab kõikidele evakuatsiooni, tuletõrje, toiduameti nõuetele. Maja on puhas ja korras, kuigi sellele pole 1998. aastast remondiraha antud - seda on nii hästi hoitud," ütleb Inga Rennit, kes on kohalikku kooli juhtinud 2005. aastast. Kokku on ta koolis töötanud 18 aastat.

"Mõni ütleb, et see on kõigest töökoht. Aga seda ütlevad need, kes tegelikult ei mõista, mida selline töökoht tähendab. Ei ole nii, et ma müün vorsi üheksast viieni. See on emotsionaalselt... kooli sulgemine ei ole kerge. Ja see on hästi öeldud." Ta tunnistab, et on selle pärast nutnud ja nutab veel.

"Olen siin teinud kõik selleks, et lastel oleks hea ja meil endil mõnus töökeskkond."

Inga räägib, et kord tahtis üks pere nädala sees Läti veeparki minna. Aga laps polnud nõus! Ta lihtsalt keeldus koolist puudumast. Ja üks poiss ei puudunud neli aastat ühtegi päeva! Kui kord Inga ise hommikul sisse magas, tulid koolilapsed talle ukse taha ja ütlesid, et "õpetaja, palun tule kooli!"

Inga istub kiigeplatsi puupingil. Ta naeratab vapralt, aga silmad on täis kurbust. Tuudil on ju kõik olemas - turvatunne, kodu, armastatud kool. "Võtsime kiigeplatsi jaoks võsa maha, ehitasime kiige. Rahvas aitas õhinal! Siis tegime kaevu korda, ehitasime kõlakoja ja küla sai endale tantsuplatsi. Eelmisel aastal oli avamine. Ise naerame, et nüüd sõidavad autod seitsmekümne mööda, enne sõitsid sajaga läbi. See on suur asi ja ma olen selle üle uhke," kõneleb ta.

Inga on Tuudi maa sool. Ta on alati külaelanike ja laste jaoks olemas olnud - lapsed on talle isegi pühapäeviti helistanud: "Kas oled koolimajas? Tahaksin dressid kätte saada - ema tahab pessu panna." Tihti tulevad lapsed õhtuti koolimajja, sest teavad, et Inga on seal ja ukseid lahti. Nüüd peab Inga hakkama endale uut töökohta otsima. "Kuigi vallavalitsusest lubati, et nad teevad kõik selleks, et ma siia jääks, pole nad tänase päevani teinud midagi. Õnneks on Õpetajate Leht pakkumisi täis ja hea õpetaja tööta ei jää."

Kooliperere öeldi, et kogu vara ja personal lähevad Lihula gümnaasiumisse, kuid kellelegi seal tööd ei pakutud. Sellest hoolimata on kõigil peale Inga tulevikuplaanid olemas.

"Eks ma saan tööl käia mujalgi, aga kodu on ikka siin," mõtiskleb Inga. "Mul on auto olemas, bussid käivad. Kui on vaja teha muutusi, tuleb olla selleks valmis."

TUUDI KOOLI ON VAREMGI KINNI PANDUD: Ka 1966. aastal suleti see laste vähesuse tõttu, kuid avati taas 1993. aastal.

Maili Tšekenjuk

Õpetaja, Tuudi koolis õpetanud 13 aastat

Maili tuli Tuudi kooli parandusõppe õpetajaks. Siis sai temast klassijuhataja ja sest ajast saati on ta andnud lastele ka kunst- ja inimeseõpetust.

Maili on ise lõpetanud lähedal asuva Lihula keskkooli, õppinud Pedagoogikaülikoolis, Tartus end täiendanud.

“Tuudi kool on andnud mulle tööd ja leiba, turvalise töökeskkonna, meeldiva kollektiivi ja võimaluse Eestis ringi reisida. Tänu sellele, et meie juhataja kirjutas nii palju projekte, oleme terve kooliperega Eestile mitu tiiru peale teinud – meil on väike seltskond ja nii on hea, lihtne

käia. Et bussi täis saaks, oleme kaasa võtnud ka neid, kes kooli juba lõpetanud. Suuremad vaatavad siis alati väiksemate järele ja väikesed hoiavad end suuremate sabasse.

Kui parematel aegadel käis koolis 46 õpilast, siis järjest vähemaks neid jäi. Enam ei sünni nii palju lapsi ja rahvas kolib maalt ära. Eks kõik lähivad sinna, kus on töö – Soome tööle, kusagile rekkajuhtideks. Naised on veel siin, aga kui nüüd lähed kool ka kinni, hakkavad võib-olla nemad ka siit ära kolima.

Ma töötan ka Lihula lasteaias ja seal lubati mulle nüüd suuremat koormust. Liiga suurt pole mulle enam vajagi, Vene ajal oleksin sellises vanuses juba pensionil olnud. Nii et praegu ongi aeg tööd vähemaks võtta. Et endale ka elada.”

Evi Kuusk

Kokk, lapsi toitnud 19 aastat

Evi on õppinud raamatupidajaks, aga kui teda kunagi kooli tööle kutsuti, ta tuligi. Varem, kui iga päev oli toita üle viiekümne inimese, oli kokki kaks. Nüüd on ta juba aastaid üksi olnud ja külapoest käe otsas kilekottidega süüa toonud.

“Ma olen pensionär, aga tööl käia oli ikkagi parem kui üksinda koju jääda. Mis siis, et mul oli kaugel käia – 13 kilomeetrit. Tulin alati, iga ilmaga, iga teega.

Vahepeal läks toidu tegemine juba päris ladusalt, lapsi oli palju, raha oli rohkem ja lihtsam oli välja tulla. Lõpu poole oli lapsi jälle nii vähe ja raha nii vähe. Kuna toidud ained on nii kalliks läinud, ei saanud osa köögivilju enam ostagi.

Vahepeal aga ei tohtinud talunike käest midagi osta, nõuded olid nii ranged. Nüüd on jälle leebemaks läinud ja saime kvaliteetset piima ühelt Pärnumaa talumehelt. Selle üle me olime väga õnnelikud. Kartulit saime ka talunikelt, aga ei midagi muud.

Laste söötmine on keeruline, nad ei söö seda ega teist. Neile meeldib ikka seesama jahukaste, aga makaronidest

sai neil vist isu täis. Üldiselt on meie koolis viisakad lapsed. Nii toredad ja armsad! Vahepeal oli palju näljaseid lapsi, aga viimasel ajal enam mitte. Söögist pole meil puudu tulnud.”

Muide ükskord, 1. aprillil, kirjutas Evi infotahvli menüüsse sisse ööbikukeled ja konnakoivad. Siis küll ei tahtnud üks esimese klassi poiss sööma tulla ja ütles juhatajale kurva näoga: “Ma ei söö ööbikukeeli!”

TÄNU 18 AASTA TÖÖ EEST: Tuudi kooli juhatajale Inga Rennitile anti raamiga tänukiri.

Mis majast edasi saab, pole veel selge. Mõni pakub sinna kohta raamatukogule, teised arvavad, et külaselts võiks selle haldamise üle võtta – see aga nii suurt maja hallata ei suuda.

Alles jäänud koolilapsed jagatakse valla ülejäänud koolide vahel laiali. Kes läheb Lihulasse, kes Metsküla, kes Kõmiski kooli.

“Neljapäeval tuli volikogu otsus kooli sulgemisest, reedel kutsusin lapsed saali ja rääkisin neile ära, mis neid ees ootab,” meenutab Inga. “Lapsed seisisid õnnetute nägudega, olid hästi kurvad. Siis üks teise klassi poiss küsis, et kas ta sügisel meile siia külla tulla võib. Ta ei saanud aru, et ka meie peame ära minema.”

Mis saab aga külaelust, kui kooli- ja külaseltsi juhti enam küla keskses majas ei ole? Inga pakub, et enam ei võeta nii palju ette ja maja uksed pole enam iga päev lahti. “Ma ennustan vaikset hääbumist.”

Heli Mets

Majahoidja, kooli korras hoidnud 10 aastat

Heli on Tuudilt pärit ja on tegelikult loomaarst – koolis koristamine oli talle hea kõrvaltöö.

Mõlemad Heli lapsed on Tuudi kooli vilistlased. “Neil on hästi läinud, kooli tase oli väga hea. Tütar läks Tallinna Sultsi kunstigümnaasiumisse õppima ja seal olid tal viied edasi, nii et nuriseda pole küll millegi üle. Kes on tahtnud siin õppida, on väga hästi saanud seda teha.

Kool on olnud hästi kodune, kollektiiv hästi oma ja maja ilus. Kõik on omavahel sõbrad. Kui tunnid läbi, tegime ikka kohvi, rääkisime päevamuljetest ja plaanidest, kõigi meie sünnipäevad on siin ära peetud, kõik asjad omavahel läbi arutatud...

Kui kool suletakse, teen mina oma loomaarsti tööd FIEna edasi. Väga palju midagi ei muutu. Jääb nii, nagu on.

Pärast kooli sulgemist jääb arvatavasti lapsi küla vahel vähemaks. Pärast kooli käisid nad sageli koolimajas arvutitoas või saalis mängimas ja olid vähemalt kellegi pil-

gu all. See oli neile nagu teine kodu. Eks nad peavad nüüd endale muud tegevust leidma. Aga vahest päris ära ei koli siit selle pärast keegi.

Ja nagu tänavusel viimasel kooliaktusel üks vilistlane ütles: “Seda kooli on ikka kinni pandud ja jälle lahti tehtud.”